

Folketingets Europaudvalg

FOLKETINGETS
KONTROL MED
REGERINGENS
POLITIK I EU

Folketingets Europaudvalg spiller en central rolle i dansk EU-politik. Det er nemlig Europaudvalget, der kontrollerer den danske regerings politik i EU-spørgsmål. Næsten hver fredag året rundt mødes Europaudvalgets medlemmer og diskuterer en lang række forskellige spørgsmål, der skal skabes enighed om blandt de 27 lande, som er medlemmer af EU. Det kan være spørgsmål lige fra regler om transport af grise på de tyske motorveje og EU's holdning til militærdiktaturet i Burma til torsk kvoter i Østersøen og den korrekte definition af vodka.

Europaudvalgets vigtigste opgave er at kontrollere den danske regerings EU-politik. Inden de danske ministre tager til Bruxelles og holder møde med deres ministerkollegaer fra de andre EU-lande, skal de nemlig forelægge sagerne for Europaudvalget. På den måde sikrer den danske regering, at der ikke er et flertal i Folketinget imod regeringens EU-politik og de sager, der skal drøftes i Bruxelles.

Folketingets kontrol med regeringens EU-politik er særlig vigtig i Danmark, fordi der i Danmark er en lang tradition for mindretalsregeringer.

KOLOFON

2. udgave. 1. oplag

November 2009

Oplag: 5.000

Tryk: Rek-Art Offset

Layout: phonowerk

Lidt historie

Lige siden de første overvejelser om dansk medlemskab af EU (tidligere EF) har der været politisk fokus på at sikre Folketingets mulighed for at kontrollere Danmarks EU-politik og regeringens deltagelse i møderne i EU's Ministerråd, også kaldet Rådet.

Allerede i 1961 nedsatte Folketinget et såkaldt Markedsforhandlingsudvalg til at følge regeringens forhandlinger om Danmarks optagelse i EU. Da Danmark blev medlem af EU den 1. januar 1973, skiftede udvalget navn til Markedsudvalget, og det er det udvalg, vi i dag kender som Europaudvalget.

FRA MARKEDSUDVALGET TIL EUROPAUDVALGET

Markedsudvalget skiftede navn til Europaudvalget i 1994, fordi det europæiske samarbejde fra 1973 og frem til 1990'erne havde udviklet sig til mere end et samarbejde om økonomi og markedsordninger.

Europaudvalgets kompetencer

Den danske grundlov indeholder ikke en beskrivelse af Europaudvalgets kompetencer. Folketingets behandling af EU-sager er grundlæggende baseret på tiltrædelsesloven fra 1972 (Lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber) og på de beretninger, der løbende er afgivet af Europaud-

valget siden 1973. Derudover fastlægger Folketingets Forretningsorden retningslinjer for Europaudvalgets behandling af EU-sager.

Europaudvalgets arbejdsformer og kompetencer fastlægges løbende i beretninger, der er politiske aftaler mellem Europaudvalget og regeringen. Man har valgt at fastlægge udvalgets arbejdsform og kompetencer i beretninger og ikke i lovgivning ud fra ønsket om at skabe størst mulig fleksibilitet med hensyn til en løbende tilpasning af udvalgets arbejdsform, efterhånden som forholdene i EU skifter.

De afgørende bestemmelser om udvalgets kompetence er fastlagt i udvalgets første beretning fra den 29. marts 1973.

1. "Regeringen rådfører sig med Folketingets Markedsudvalg i markedspolitiske spørgsmål af væsentlig betydning, således at såvel hensynet til Folketingets indflydelse som til regeringens forhandlingsfrihed respekteres".
2. "Forud for forhandlinger i EF's Råd om vedtagelser af større rækkevidde forelægger regeringen mundtligt Europaudvalget et forhandlingsoplæg. Såfremt der ikke i udvalget konstateres et flertal imod forhandlingsoplægget, forhandler regeringen på dette grundlag."

TILTRÆDELSESLOVEN OG BERETNINGER

Af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (§ 6, stk. 2) fremgår det, at regeringen "underretter Folketingets Europaudvalg om forslag til rådsvedtagelser, der bliver umiddelbart anvendelige i Danmark, eller til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig".

Denne underretningspligt er blevet præciseret og væsentligt udvidet gennem vedtagelsen af beretninger fra Europaudvalget. Beretninger er politiske aftaler indgået mellem udvalget og regeringen. Beretningerne indeholder bl.a. de centrale bestemmelser om forhandlingsoplæg – også kendt som mandater.

Markedsudvalget har skiftet navn til Europaudvalget, og EF hedder nu EU, men indholdet af bestemmelserne gælder stadig.

De to passager fra beretningen betyder, at regeringen forelægger sager i Europaudvalget mundtligt enten til orientering eller med henblik på forhandlingsoplæg. Regeringen skal orientere om sager af væsentlig betydning, mens regeringen forelægger forhandlingsoplæg, når der er tale om sager af større rækkevidde. Det er regeringen, der skønner, hvilke EU-sager der falder ind under de to kategorier.

I den første passage kan man også læse, at der skal tages et dobbelt hensyn, når regeringen forelægger sager i Europaudvalget, idet der både skal tages hensyn til Folketingets indflydelse på regeringens politik og regeringens forhandlingsfrihed, når de enkelte ministre sidder til møde i Bruxelles.

Arbejdsopgaver

Europaudvalget beskæftiger sig med EU og WTO. Det kan man læse i Folketingets Forretningsorden, hvor der står, at Europaudvalget har ansvaret for "Sager, der behandles i Den Europæiske Union og WTO, og koordineringen af Folketingets behandling af disse sager." WTO står for World Trade Organization, og det er WTO, der laver regler for

det internationale handelssamarbejde. Regeringen skal forelægge WTO-sagerne for Europaudvalget efter samme kriterier som EU-sagerne.

Europaudvalget er et af de såkaldt 25 stående udvalg i Folketinget. Der er dog væsentlige forskelle mellem Europaudvalget og mange af de andre stående udvalg – de såkaldte fagudvalg. I fagudvalgene fylder arbejdet med lov- og beslutningsforslag meget. I Europaudvalget behandles der sjældent lovforslag, og kun en gang imellem behandles der beslutningsforslag.

Europaudvalgets vigtigste opgave er den parlamentariske kontrol med den danske regerings EU-politik. Det vil sige, at udvalget følger og behandler de sager, der er på dagsordenen, når ministre fra de 27 EU-lande samles til rådsmøder i Bruxelles.

Hvem er medlem af Europaudvalget?

Ligesom Folketingets øvrige stående udvalg består Europaudvalget af 17 medlemmer og et antal stedfortrædere. Ved fordelingen af udvalgets pladser tilstræbes det, at alle partier i Folketinget er repræsenteret med et medlem eller en stedfortræder. Det har betydning, når udvalgsformanden konkluderer, om der er et flertal imod regeringens holdning i Europaudvalget.

SAGER AF STØRRE RÆKKEVIDDE

Den danske regering forelægger omkring 100 sager til forhandlingsoplæg for Europaudvalget om året. En af de sager, der i 2006 blev vurderet som en sag af større rækkevidde, var Europa-Kommisionens forslag om ændring af direktivet med den lange titel "samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed". På grund af den lange titel fik forslaget hurtigt populærbetegnelsen "Tv uden grænser". Forslaget går bl.a. ud på at lave fælles regler i EU om reklamer i tv og fælles regler om produktplacering – også kaldet skjulte reklamer – i visse programmer. Sagen blev forelagt af kulturministeren den 10. november 2006.

LOVFORSLAG BEHANDLET I EUROPAUDVALGET

Lovforslagene om Danmarks tiltrædelse af Maastrichttraktaten, Amsterdamtraktaten og Nice-traktaten blev behandlet af Europaudvalget. Udvalget behandlede også lovforslaget om udvidelsen af EU med ti nye lande i 2004 og lovforslaget om udvidelsen med Rumænien og Bulgarien i 2006. Behandling af lovforslaget om Lissabontraktaten hørte også til i Europaudvalget.

BESLUTNINGSFORSLAG BEHANDLET I EUROPAUDVALGET

I folketingsåret 2006-07 blev der henvist ni beslutningsforslag til behandling i Europaudvalget. Et af dem var beslutningsforslaget om udarbejdelse af en strategi for afvikling af EU's landbrugsstøtte. Forslaget blev fremsat af EU-ordfører for det Radikale Venstre, Lone Dybkjær. Et andet beslutningsforslag blev fremsat af EU-ordfører Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti, og det handlede om at afvise planerne om et EU-agentur for grundlæggende rettigheder.

Afholdelse af Europaudvalgets møder

Europaudvalget holder som regel møde hver fredag året rundt med undtagelse af august, hvor institutionerne i EU holder sommerferie. Udvalget følger altså EU's kalender og ikke Folketingets. Der kan også forekomme ekstraordinære møder.

Som konsekvens af en beretning fra juni 2006 har europaudvalgsmøderne som udgangspunkt været åbne for offentligheden siden oktober 2006. Fra oktober 2007 har det også været muligt at se de åbne møder på internettet via Folketingets eller EU-Oplysningens hjemmesider www.ft.dk eller www.euo.dk. Endelig kan man følge med i Europaudvalgets møder ved at læse de referater, der tages fra møderne og offentliggøres ca. en uge efter det afholdte møde. Udover de udførlige referater offentliggøres også et kortfattet beslutningsreferat. Heraf fremgår det, hvilke partier der er gået imod regeringens forhandlingsoplæg. Det fremgår ikke af beslutningsreferatet, hvad regeringens forhandlingsoplæg gik ud på.

Det kan ske, at et punkt på dagsordenen bliver drøftet bag lukkede døre. Det kan f.eks. ske, hvis det vurderes, at en behandling for åbne døre vil kunne skade den danske forhandlingsposition i

forhold til de øvrige EU-lande. Både regeringen og enkelte udvalgsmedlemmer kan anmode om, at dørene lukkes.

Rådsmødeforelæggelser

Forelæggelse af rådsmøder er som nævnt en vigtig del af udvalgets arbejde. Rådsmødeforelæggelser foregår på den måde, at når der er planlagt et rådsmøde for f.eks. EU's miljøministre, så møder den danske miljøminister op i udvalget og forelægger den dagsorden, som skal drøftes på miljøministerrådsmødet den kommende uge i Bruxelles. Det samme gør sig gældende for alle andre danske ministre, inden de skal til rådsmøde i Bruxelles.

Ministrene forelægger alle de sager på dagsordenen, som regeringen vurderer er væsentlige eller af større rækkevidde. Hvis sagerne er væsentlige, forelægges de udvalget til orientering. Hvis der på dagsordenen er punkter, som indebærer vedtagelser af større rækkevidde, fremfører ministeren et mundtligt forhandlingsoplæg om, hvad den danske regering mener om sagen, og hvor langt regeringen vil gå i de kommende forhandlinger.

Efter ministerens forelæggelse af sagerne kan udvalgsmedlemmerne stille spørgsmål til ministeren og give udtryk for deres partis holdning til et eller flere af punkterne på dagsordenen. Efter hver spørgerunde giver udvalgsformanden ordet til

ministeren, som svarer på spørgsmålene. Til sidst afrunder Europaudvalgets formand med en konklusion på debatten.

Forhandlingsmandatet

Hvis der er tale om punkter af større rækkevidde, skal ministeren have et forhandlingsmandat fra Europaudvalget inden rådsmødet.

Ministeren forelægger sit forhandlingsoplæg ved at give en detaljeret gennemgang af sagen og gennemgå de konsekvenser forslaget vil have for Danmark. Ministeren gennemgår de vigtigste uafklarede spørgsmål og redegør for regeringens holdning. I nogle tilfælde oplyser ministeren om forhandlingssituationen i Rådet – som kan have betydning for, om nogle EU-lande kan samle et blokerende mindretal. Ministeren kan også i korte træk fortælle, hvis f.eks. interesseorganisationer har kritiseret forslaget. Til sidst præciserer ministeren forhandlingsoplægget. Forhandlingsoplægget er altså mundtligt, og det er ministeren selv, der fremfører det.

Når debatten mellem ministeren og udvalget er afsluttet, konkluderer udvalgsformanden, om der kan konstateres et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg. Selvom der ikke finder en egentlig afstemning sted i udvalget, tæller udvalgsformanden alligevel sammen, hvor mange

EUROPAUDVALGET OG FOLKETINGETS ØVRIGE FAGUDVALG

Folketingets fagudvalg har mulighed for at foretage en tidlig behandling af EU-sager inden for deres område. Fagudvalgene har den faglige ekspertise på deres respektive områder og modtager alle relevante EU-notater fra regeringen vedrørende deres område. Fagudvalgene afgør selv, hvordan de vil behandle relevante EU-sager. Det kan eksempelvis ske ved at indkalde en minister i samråd forud for et rådsmøde, ved at stille udvalgs spørgsmål til regeringen eller ved at etablere kontakter til de danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Fagudvalgene kan også afgive en udtalelse om de enkelte forslag til støtte for Europaudvalget, når det senere skal tage stilling til regeringens holdning til sagen. Fagudvalgene og Europaudvalget kan også afgive fælles høringssvar på de såkaldte grøn- og hvidbøger fra Kommissionen.

TIDLIG FORELÆGGELSE

Den 27. marts 2009 forelagde transportministeren et forhandlingsoplæg for Europaudvalget om forslag til forordning om buspassagerers rettigheder. Der var tale om en tidlig forelæggelse, fordi sagen ikke var på dagsordenen for den kommende uges rådsmøde, som transportministeren skulle deltage i. Det fremgik derimod af regeringens notat til udvalget, at forhandlingerne om forslaget allerede var godt igang i Ministerrådets arbejdsgruppe. Det var derfor vigtigt at have et mandat fra Europaudvalget i god tid.

der er imod regeringens forhandlingsoplæg. Ved optælling af stemmer lægger udvalgsformanden til grund, at udvalgets medlemmer repræsenterer det antal mandater, det pågældende medlems parti har i Folketinget. Forhandlingsoplægget bliver kun afvist, hvis udvalgsmedlemmer for partier, som tilsammen har 90 mandater eller flere, har udtalt sig imod det. Et godkendt forhandlingsoplæg bliver ofte omtalt som forhandlingsmandatet eller bare mandatet. Når debatten mellem udvalget og ministeren er færdig, kan man f.eks. ofte høre udvalgsformanden sige, at nu har ministeren fået sit mandat og kan tage til Bruxelles og forhandle.

Det er ikke ret tit, at udvalget siger nej til regeringens forhandlingsoplæg. Det betyder dog ikke, at udvalget ikke har indflydelse på regeringens EU-politik. Dels sker det, at regeringen ændrer eller tilpasser sit oprindelige forhandlingsoplæg under drøftelserne i udvalget, dels deltager de danske embedsmænd i forhandlingerne på et meget tidligt tidspunkt (ofte før forslaget formelt er fremsat af Europa-Kommissionen), og her tager de hensyn til, at regeringen på et tidspunkt skal have resultatet godkendt i Europaudvalget.

Tidlig forelæggelse af forhandlingsoplæg

Tidligere forelagde regeringen sit forhandlingsoplæg for Europaudvalget, når sagen var på dagsor-

denen i Rådet, for at der kunne opnås politisk enighed. Udviklingen i EU's samarbejde betyder dog, at stadig flere sager i dag bliver forhandlet på plads af embedsmænd i arbejdsgrupper og afsluttes uden egentlige politiske forhandlinger i Rådet. Mange spørgsmål afgøres tidligt i processen med en såkaldt førstebehandlingsaftale (førstelæsningsaftale) mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen. Det har medført et behov for, at Europaudvalget inddrages i beslutningsprocessen på et tidligere tidspunkt. Regeringen beder således udvalget om et mandat i god tid, inden sagen kommer på en rådsmødedagsorden.

For at tage højde for denne udvikling er det i en beretning fra juni 2006 præciseret, at ministrene skal forelægge Europaudvalget et forhandlingsoplæg ved forslag af større rækkevidde "... inden den danske holdning fastlægges (f.eks. i forbindelse med førstelæsningsaftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet)". Derudover kan det være nødvendigt at forelægge Europaudvalget et nyt forhandlingsoplæg, hvis forslaget ændres grundlæggende undervejs i forhandlingerne.

Hvad sker der, når ministeren har været til rådsmøde?

Når en minister vender hjem fra et rådsmøde i Bruxelles, skal der senest 5 arbejdsdage efter mødet fremsendes en skriftlig afrapportering fra

rådsmødet til Europaudvalget. Afrapporteringen skal redegøre for, hvad der skete på mødet i de politisk interessante sager, og hvad eventuelle afstemninger har resulteret i.

Europaudvalget og møder i Det Europæiske Råd

Mindst fire gange om året mødes de 27 EU-landes ledere i Det Europæiske Råd. Disse møder går også ofte under betegnelsen EU-topmøder. Inden topmøderne underretter statsministeren og udenrigsministeren Europaudvalget om emnerne, der skal drøftes på mødet, og redegør for regeringens holdninger. Som regel nøjes stats- og

regeringscheferne med at udstikke de overordnede retningslinjer i Det Europæiske Råd, som senere følges op i de enkelte ministerråd i form af forslag til retsakter.

Der træffes som regel ikke formelle beslutninger på topmøderne. Derfor er det sjældent, at regeringen i forbindelse med topmøderne forelægger egentlige forhandlingsoplæg i Europaudvalget. Hvis regeringen vurderer, at den har brug for et forhandlingsmandat, f.eks. i forbindelse med en drøftelse af traktatændringer, har det de senere år været praksis, at udenrigsministeren forelægger forhandlingsoplægget på et udvalgmøde før selve

DET EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET

Rådet og Det Europæiske Råd kan nemt forveksles, men der er stor forskel på de to råd.

Rådet eller Ministerrådet, som det også kaldes, er et centralt lovgivende og beslutningstagende organ i EU. Rådet består af en repræsentant på ministerplan fra hvert medlemsland, som har bemyndigelse til at forpligte sin regering. Rådets sammensætning af regeringsrepræsentanter afhænger af, hvilket emne der er på dagsordenen. Er det miljø eller landbrug er det f.eks. landenes miljø- henholdsvis landbrugsministre, som mødes.

Det Europæiske Råd består af EU-landenes stats- og regeringschefer samt formanden for Kommissionen. Medlemslandenes udenrigsministre og yderligere et medlem af Kommissionen bistår Det Europæiske Råd. Det er Det Europæiske Råd, som fastlægger EU's overordnede politiske retningslinjer og træffer endelig beslutning om f.eks. traktatændringer.

EUROPAUDVALGETS SEKRETARIAT

En række medarbejdere i Folketingets Internationale Sekretariat varetager sekretariatsfunktionen for Europaudvalget. Sekretariatet har ansvar for afviklingen af udvalgets møder og aktiviteter i øvrigt og rådgiver bl.a. udvalgsmedlemmerne om regler og procedurer for Europaudvalgets virke. Sekretariatet kan dagligt kontaktes på tlf. 3337 3610 og e-mail europaudvalget@ft.dk.

underretningen om topmødet. Så vil forelæggelsen af forhandlingsoplægget typisk ske i forbindelse med rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser), hvor det kommende topmøde bliver forberedt. Statsministeren kan dog også vælge selv at forelægge forhandlingsoplægget, i forbindelse med at han underretter Europaudvalget om topmødet.

Ugen efter topmødet i Det Europæiske Råd orienterer regeringen Europaudvalget mundtligt om mødets forløb og resultater. Det kaldes afrapporteringen.

Europaudvalgets rolle ved regeringskonferencer og traktatændringer

I forbindelse med forhandlinger, der lægger op til traktatændringer – også kaldet regeringskonferencer – drøfter regeringen løbende forløbet med Europaudvalget. Dels orienterer udenrigsministeren i forbindelse med de almindelige europaudvalgsmøder, og dels indbyder udenrigsministeren Europaudvalget til uformelle møder i Udenrigsministeriet, hvor de embedsmænd, der har hovedansvaret for forhandlingerne, deltager. Europaudvalget modtager også løbende skriftlig orientering. Alle papirer, der fremlægges på regeringskonferencen, skal sendes til Europaudvalget, og de konkrete skriftlige danske udspil skal forelægges for

Europaudvalget. Hvis der er tale om danske initiativer af større rækkevidde forelægges disse med henblik på forhandlingsoplæg.

Som regel er det først i den allersidste fase, hvor man kan se det samlede billede af forhandlingerne, at regeringen vil forelægge et samlet forhandlingsoplæg. Regeringskonferencens emner drøftes også på møderne i Det Europæiske Råd, og i den forbindelse orienterer statsministeren udvalget om forløbet.

Regeringskonferencer kan også drøftes ved forespørgselsdebatter i Folketingssalen, hvor regeringens forhandlingsgrundlag kan fastlægges gennem et såkaldt forslag til vedtagelse. Statsministeren indkalder også ofte lederne af de partier, der står bag den danske EU-politik til fortrolige møder i Statsministeriet forud for væsentlige danske udspil.

Europaudvalget orienteres om sager ved EF-Domstolen

Regeringen skal løbende orientere Europaudvalget om udviklingen i de retssager, som behandles af EF-Domstolen, og som har særlig betydning for Danmark. Orienteringen sker både mundtligt i forbindelse med Europaudvalgets møder og skriftligt i notater fra regeringen. Europaudvalget skal også holdes orienteret om korrespondancen

HVAD MED KOMITOLOGIEN?

Komitologi er betegnelsen for de procedurer, der gælder mellem Kommissionen, embedsmandskomiteerne og Rådet, når Kommissionen vedtager regler – de såkaldte gennemførelsesbestemmelser.

Sager om Kommissionens gennemførelsesbestemmelser skal forelægges Europaudvalget, når regeringen skønner, at de er væsentlige. Behandlingen foregår efter samme retningslinjer som ved sager, der vedtages i Rådet. På grund af korte tidsfrister forelægges orienteringssagerne som hovedregel kun skriftligt for Europaudvalget. Men hvis regeringen skal forelægge et forhandlingsoplæg i en komitésag, der indebærer vedtagelser af større rækkevidde, skal dette ske på et europaudvalgsmøde.

mellem regeringen og Kommissionen i de sager, hvor Kommissionen mener, at Danmark ikke har gennemført EU-lovgivningen korrekt. Denne orientering foregår skriftligt og er fortrolig.

Europaudvalgets beslutningsgrundlag

Europaudvalget modtager over 1000 notater og andre dokumenter hvert år. En stor del heraf kommer fra regeringen i form af bearbejdede notater.

Regeringens notater til Europaudvalget udarbejdes af det relevante fagministerium, som sender dem til fagudvalget. Notaterne sendes samtidig til Europaudvalget via Udenrigsministeriet, der koordinerer Danmarks relationer til EU. Langt den største del af papirerne til Europaudvalget fremsendes derfor af Udenrigsministeriet, men der kommer også skriftlige henvendelser fra interesseorganisationer og lignende. Desuden indgår udvalgsspørgsmål, redegørelser fra rådsmøder m.v. i det materiale, udvalget arbejder med.

Ud over de informationer, Europaudvalget modtager fra Udenrigsministeriet, udarbejder Folketingets EU-Konsulenter såkaldte EU-noter. EU-noterne indeholder baggrundsmateriale og analyser af kommissionsforslag, information om forslagernes behandling i Europa-Parlamentet og

analyser af afgørelser fra EF-Domstolen og andre væsentlige problemstillinger inden for EU eller WTO.

Notater til udvalgsmøderne

Til støtte for udvalgsmedlemmerne i forbindelse med forberedelsen af de ugentlige udvalgsmøder sender regeringen otte dage inden mødet et bearbejdet notat til udvalget, som beskriver hver enkelt af de sager, der er sat på dagsordenen for rådsmødeforelæggelsen. Det er meningen, at disse notater skal have en sådan karakter, at udvalgsmedlemmerne som led i deres mødeforberedelse alene har behov for at læse dem og ikke selve forslaget fra Europa-Kommissionen. Disse notater kaldes samlenotater, fordi det er en samling af aktuelle notater om hver sag på rådsmødedagsordenen.

Da der ofte kan være tale om meget lange samlenotater, udarbejder Folketingets EU-Konsulenter en såkaldt kommenteret dagsorden til udvalgsmedlemmerne op til hvert udvalgsmøde. De kommenterede dagsordener redegør for de fleste sager på dagsordenen på en kort og så let forståelig måde som muligt – disse notater er alene til internt brug i Folketinget og derfor ikke offentlige eller tilgængelige på EU-Oplysningens hjemmeside.

Internationalt samarbejde

Hvert halve år samles repræsentanter for europaudvalgene i EU-landene og ansøgerlandene til et såkaldt COSAC-møde. COSAC er et samarbejdsorgan for europaudvalgene. Det land, som har EU-formandskabet, er også vært for det halvårige COSAC-møde. En delegation fra Europa-Parlamentet deltager også i disse møder. Her diskuteres aktuelle europapolitiske sager, og der udveksles erfaringer om europaudvalgenes arbejde i de nationale parlamenter.

Europa-Parlamentet og formandskabslandet indbyder også jævnligt repræsentanter for de nationale parlamenter til møder og konferencer i Bruxelles og i formandskabets hovedstad. Så vidt det er muligt deltager en delegation af folketingsmedlemmer fra det relevante fagudvalg og/eller fra Europaudvalget i disse konferencer, hvor der er god mulighed for de danske politikere for at skabe kontakter til parlamentarikere fra andre EU-lande, der beskæftiger sig med samme spørgsmål.

Derudover mødes de danske repræsentanter i Regionsudvalget, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU) og Europa-Parlamentet et par gange om året med medlemmerne af Europaudvalget til et uformelt møde, hvor man kan diskutere aktuelle EU-sager.

Europaudvalget får ofte besøg af politikere og embedsmænd fra andre EU-lande og ansøgerlande. Det kan være parlamentsformænd, europaudvalg, ministre eller kommissærer.

Europaudvalget plejer at besøge hovedstaden i formandskabslandet og i den forbindelse have drøftelser med sine søsterudvalg, ministre og embedsmænd, som repræsenterer formandskabet. De senere år har Europaudvalget også foretaget studierejser. I 2007 besøgte udvalget Moskva og Kiev, hvor man bl.a. studerede forholdet mellem EU og Rusland og EU's forhold til Ukraine. I 2008 besøgte udvalget Tyrkiet.

Herudover deltager Europaudvalget sammen med de relevante fagudvalg i de WTO-ministerkonferencer, der finder sted hvert andet år. De deltagende medlemmer fra Europaudvalget og fagudvalgene indgår som en del af den danske regerings delegation. I forbindelse med ministerkonferencerne mødes repræsentanterne for Europaudvalget og fagudvalgene med parlamentarikere fra de øvrige deltagerlande.

SAMARBEJDE MED DE DANSKE MEDLEMMER AF EUROPA-PARLAMENTET

Europaudvalget har et tæt samarbejde med de danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Samarbejdet foregår både inden for de enkelte partier og i forbindelse med jævnlige møder mellem Europaudvalgets medlemmer og de danske medlemmer af Europa-Parlamentet. På disse uformelle møder drøftes aktuelle EU-politiske spørgsmål af fælles interesse. Hertil kommer de åbne møder og høringer i Europaudvalget, hvor parlamentsmedlemmerne kan deltage.

Ordliste

DET EUROPÆISKE RÅD: SE SIDE 9

EUROPA-KOMMISSIONEN

Europa-Kommissionen består af 27 kommissærer, én fra hvert af EU's medlemslande, som udpeges af de respektive landes regeringer for fem år ad gangen. Hver kommissær har ansvaret for en række fagområder. Kommissionens administrative apparat består af en række generaldirektorater og flere specialiserede tjenester.

Kommissionens tre hovedopgaver indebærer:

- initiativret til fremsætning af lovforslag
- at sikre korrekt anvendelse af EU-lovgivningen
- udøvende funktion: at forvalte de forskellige politikker og forhandle internationale handelsaftaler

EUROPA-PARLAMENTET:

Europa-Parlamentet består af politikere fra EU's medlemsstater valgt ved direkte valg i hvert af EU's medlemslande. Valgperioden er fem år.

Fra valget i 2009 har Europa-Parlamentet 736 medlemmer. Heraf er de 13 danske. Efter Lissabontraktatens ikrafttrædelse vil der frem til 2014 være 754 medlemmer. Herefter 751.

Europa-Parlamentets væsentligste arbejdsopgaver kan opdeles i tre dele:

- Deltagelse i lovgivningsprocessen i EU
- Vedtagelse af EU's budget
- Udøvelse af demokratisk kontrol ved at overvåge den udøvende magt i EU

FORESPØRGSELSDEBAT

Gennem en forespørgsel til en eller flere ministre kan et eller flere af Folketingets medlemmer få en sag om et offentligt anliggende drøftet i Folketinget. Efter at Folketinget har godkendt forespørgslen, bliver den senere besvaret af ministeren under en forespørgselsdebat. Partigrupperne udpeger ordførere til at deltage i denne debat. En forespørgselsdebat slutter ofte med, at der stemmes om et eller flere forslag til vedtagelse

GRØNBOG OG HVIDBOG:

En grøn bog er et dokument fra Kommissionen, der analyserer spørgsmål og angiver mulige løsninger på EU-plan. Grønbogen fungerer som en slags diskussionsgrundlag. Formålet er at skabe debat og starte en høringsprocedure på området. De høringer som gennemføres kan senere danne grundlag for udgivelse af en hvid bog med konkrete forslag på området.

RÅDET: SE SIDE 9

**FOLKETINGETS
KONTROL MED
REGERINGENS
POLITIK I EU**

Folketingets EU-Oplysning

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 3337 3337
Fax +45 3337 3330

www.eu-oplysningen.dk
euopl@ft.dk

Svanemærket tryksag 541-502